

درصد رشد شاخص‌های بهره‌وری در هر صنعت مربوط به سال ۸۷ تا ۹۲

برگرفته از اطلاعات سامانه ملی اندازه‌گیری شاخص‌های بهره‌وری (www.irpmc.ir)

رشد تولید ناخالص داخلی در سطح ملی و یا ارزش افزوده در هریک از بخش‌های اقتصادی از طریق دو منبع، یکی افزایش نهاده‌ها (نیروی کار و سرمایه) و دیگری بهبود ساختارها (ماشین‌آلات تولید و تجهیزات نیرو، بهبود کیفیت نیروی انسانی و مدیریت) حاصل می‌شود. به دلیل رقابت فشرده‌ای که در سطح جهان برای کسب سهم بیشتری از تجارت جهانی وجود دارد، تمامی کشورها خصوصاً کشورهای توسعه‌یافته و در حال گذار تلاش می‌کنند تا رشد تولید ناخالص داخلی و یا ارزش افزوده بخش‌ها را حتی الامکان از طریق بهبود ساختارها تامین کنند. به عبارت روشن‌تر، به جای اینکه تعداد نیروی انسانی خود را افزایش دهند تلاش می‌کنند تا با اجرای برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت تخصصی، سطح مهارت شاغلان را افزایش دهند و یا بجای ایجاد ظرفیت‌های جدید، ظرفیت‌های موجود را به آخرین فن‌آوری‌های نوین مجهز کنند. بنابراین در عصر حاضر دستیابی به رشد اقتصادی از طریق ارتقای بهره‌وری از مهمترین اهداف اقتصادی کشورها به شمار می‌آید. ارتقای بهره‌وری با استفاده بهینه از عوامل تولید حاصل می‌گردد و در نیل به رشد اقتصادی مستمر و توسعه پایدار نقش مهمی را ایفا می‌نماید. بررسی عملکرد کشورهایی که در چند دهه اخیر از رشد اقتصادی قابل توجهی بهره‌مند شده‌اند، بیانگر این واقعیت است که بخش عمده‌ای از رشد اقتصادی اکثر این کشورها از طریق بهره‌وری حاصل شده است. در ایران نیز برنامه‌های مستندات برنامه توسعه کشور نشان می‌دهد که استراتژی توسعه ملی و رشد اقتصادی، حاصل افزایش دو نهاده اصلی میزان سرمایه‌گذاری و اشتغال بوده است. اما در حال حاضر با توجه به مشکلات موجود در تامین سرمایه و نیز ایجاد فرصت‌های شغلی، توجه به رویکردهای دیگر توسعه مدنظر برنامه ریزان کلان اقتصاد فرا گرفته که یکی از این رویکردها، توسعه اقتصادی از طریق بهبود ساختارها یعنی افزایش بهره‌وری کل عوامل (TFP) است. بر این اساس محاسبه رشد بهره‌وری کل عوامل در کشور و همچنین تعیین سهم آن در رشد اقتصادی جهت برنامه‌ریزی‌های آتی از اهمیت زیادی برخوردار است. به علاوه، تعیین سهم دو عامل نیروی انسانی و موجودی سرمایه در رشد اقتصادی کشور و مقایسه آن با سهم رشد بهره‌وری کل عوامل ضروری است. لذا بر اساس شاخص‌های اندازه‌گیری شده در سامانه ملی اندازه‌گیری شاخص‌های بهره‌وری ایران (irpmc.ir)، رشد شاخص‌های متوسط بهره‌وری کل عوامل، متوسط بهره‌وری نیروی کار و متوسط بهره‌وری سرمایه به نرخ ثابت (تورم زدایی شده نسبت به سال ۸۳) در صنایع مختلف محاسبه شده که در جدول زیر قابل مشاهده است.

سال						شاخص های بهره وری	نام صنعت
۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷		
۱۶۲	۲۰۲	۲۱۵	۱۸۹	۲۳۵	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	محصولات فلزی
۳۲	۶۴	۴۴	۷۹	۱۱۰	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۵۸	۱۸۱	۱۸۹	۱۵۴	۲۵۵	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۱۷,۴	۱۰۲,۷	۱۰۱,۵	۸۶,۵	۷۱,۲	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	محصولات کاغذی
۱۵۶	۱۴۷,۴	۸۶	۵۵,۵	۶۹,۳	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۱۸,۶	۹۶,۶	۸۴,۲	۶۹,۱	۷۰,۴	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۲۰,۹	۱۰۰,۵	۱۲۳,۹	۹۰,۵	۱۰۶,۵	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	تایر سازی
۱۳۴,۷	۱۰۴,۸	۱۰۳,۹	۹۰,۸	۱۱۸,۹	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۳۱	۱۰۷,۶	۱۳۰,۴	۹۴,۹	۱۱۰,۱	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۷۲,۷	۶۴,۸	۴۹,۸	۵۲,۱	۶۹	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	چسب و رنگ
۶۲,۵	۶۹,۱	۴۷	۴۳,۳	۵۹,۷	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۷۰,۷	۶۲,۲	۴۹,۳	۵۰,۴	۶۹,۶	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۱۸,۴	۸۰,۳	۹۰,۸	۶۴,۳	۸۰,۱	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	شوینده
۱۲۵,۸	۷۲,۶	۸۶,۱	۱۹۳,۲	۳۶۶,۸	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۱۶	۷۷,۷	۸۹	۶۷	۸۰,۸	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۵۷,۳	۵۲,۳	۶۹	۹۵,۹	۷۹,۸	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	صنایع غذایی
۹۱,۱	۶۳,۱	۷۴,۹	۱۰۰,۱	۸۵	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۶۵,۸	۵۶	۶۸,۹	۹۱,۱	۸۰,۳	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۲۶,۵	۱۲۶,۲	۱۲۲,۲	۷۸,۶	۵۶,۹	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	سرمایه گذاری
۲۰۲,۳	۱۹۹	۱۸۹,۵	۱۲۳,۲	۸۴,۲	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۳۰,۶	۱۲۸	۱۲۱,۵	۹۲,۲	۸۱,۲	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	

۸۰.۷	۸۵.۵	۱۰۲.۳	۷۲.۲	۹۴.۱	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	خودروسازی
۱۵۴	۱۴۹.۳	۱۶۴.۴	۱۰۶.۴	۱۲۲.۷	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۸۶.۸	۹۰.۹	۱۰۷.۵	۷۳.۴	۹۵.۱	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۱۹.۴	۱۰۳.۹	۹۱.۹	۹۱.۹	۸۴.۲	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	کاشی و سرامیک
۱۴۸.۲	۱۸۴.۵	۱۲۸.۳	۱۰۰.۵	۸۱.۴	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۳۳.۹	۱۱۴.۹	۹۷.۹	۹۶.۳	۸۵.۱	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۲۲.۹	۱۰۶.۴	۹۸.۸	۹۱.۴	۸۵.۱	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	سیمان
۱۴۹.۷	۱۲۷.۳	۱۱۲.۴	۱۲۵.۵	۱۳۵.۶	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۲۶	۱۰۵.۸	۹۳	۸۹.۸	۸۵.۳	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۳۸.۲	۱۳۶.۲	۹۱.۲	۴۸.۵	۶۵.۸	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	فرآورده های نفتی
۱۴۸.۵	۱۲۰.۲	۹۸.۶	۷۳.۹	۸۴.۳	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۴۱.۱	۱۲۶.۴	۹۵.۴	۵۸.۹	۷۲.۷	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۴۳	۱۷۳	۱۷۶	۱۳۹	۱۷۷	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	فلزات اساسی
۲۱۱	۳۱۵	۳۰۸	۲۱۲	۲۱۶	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۷۰	۲۱۳	۲۰۸	۱۵۷	۱۷۷	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۱۸	۱۲۸	۱۱۴	۱۱۱	۱۱۵	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	لوازم خانگی
۲۴۶	۲۳۷	۱۹۹	۱۳۴	۱۳۸	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۲۱	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۵	۱۰۹	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۲۷	۶۷	۱۰۳	۶۲	۹۸	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	ماشین آلات و تجهیزات
۱۰۸	۹۹	۱۱۰	۱۲۷	۸۴	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۲۹	۶۹	۱۰۴	۶۳	۹۸	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۹۹.۹	۹۵.۳	۷۴	۷۵.۵	۸۸	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	بانک
۱۷۲.۳	۱۴۳.۲	۱۱۷.۷	۹۱.۷	۸۲.۲	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۱۱.۸	۱۰۴.۳	۸۱.۵	۷۹.۶	۸۹.۳	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	

۱۰۶	۷۸,۳	۱۰۴,۱	۹۱,۸	۱۰۷,۵	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	بیمه
۱۶۶,۶	۱۳۵,۳	۱۵۶,۵	۱۲۷,۳	۱۱۱,۸	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۱۲,۹	۸۴,۱	۱۱۰,۷	۹۶,۶	۱۰۴,۳	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	
۱۱۸,۶	۱۲۴,۸	۹۸,۸	۷۷,۸	۶۵	۱۰۰	بهره وری نیروی کار	پتروشیمی
۱۵۴,۶	۱۳۶,۶	۱۲۷,۴	۶۷,۷	۸۱	۱۰۰	بهره وری سرمایه	
۱۳۴,۹	۱۲۸,۱	۱۲۳	۷۲,۸	۷۳,۲	۱۰۰	بهره وری کل عوامل	